

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 6. europaudvalgsmøde

Mødedato: onsdag den 21. december 2022

Tidspunkt: 5 min. efter mødet i UPN, ca. kl. 09.30

Sted: vær. 2-133

Dagsorden

Den 20. december 2022

1. Afrapportering fra møde i Det Europæiske Råd 15. december 2022

Forelæggelse ved statsministeren

Det Europæiske Råd 15/12-22 - Bilag 7 (konklusioner fra mødet i Det Europæiske Råd)

- L 2. Godkendelse af rejserapport fra udvalgsrejse til Stockholm 13.-14. december 2022
EUU alm. del (20222) - Bilag 90 (udkast til rejserapport)
- L 3. Eventuelt

Praktiske oplysninger:

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. +45 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Anvendte forkortelser:

FF =Forventet forhandlingsoplæg
FO =Forhandlingsoplæg
FL =Forventet lukket behandling
L =Lukket behandling

Europaudvalget

Referat af 6. europaudvalgsmøde

Dato: onsdag den 21. december 2022

Tidspunkt: kl. 09.30

Sted: vær. 2-133

Til stede: Kim Valentin (V), formand, Jens Joel (S), Søren Søndergaard (EL), Jens Henrik Thulesen Dahl (DD), Alexander Ryle (LA), Mette Abildgaard (KF), Alex Ahrendtsen (DF), Karin Liltorp (M) og Jon Stephensen (M).

Desuden deltog: Statsminister Mette Frederiksen.

Punkt 1. Afrapportering fra møde i Det Europæiske Råd 15. december 2022

Det Europæiske Råd 15/12-22 - Bilag 7 (konklusioner fra mødet i Det Europæiske Råd)

Statsministeren: Jeg plejer at bestræbe mig på at give en meget fyldestgørende afrapportering fra møderne i Det Europæiske Råd, men da vi dannede regering i timerne og dagene omkring, er der store dele af mødet, jeg ikke deltog i. Derfor vil der være spørgsmål, jeg ikke vil kunne svare på. Det håber jeg på udvalgets forståelse for.

Ukraine/Rusland

Statsministeren: Et samlet EU bekræftede vores fortsatte støtte til Ukraine. De mangler varme, el og vand, børn mangler tøj, og derfor skal vi blive ved med at støtte dem på alle tænkelige måder. Jeg er derfor glad for, at der er enighed om en finansiel støttepakke på hele 18 mia. euro i 2023. Der er tale om lån på favorable vilkår, som skal understøtte de centrale og kritiske samfundsinstitutioner i Ukraine.

Under mødet blev der også enighed om den niende sanktionspakke mod Rusland. Den er efterfølgende formelt vedtaget. Det er positivt, at EU igen står sammen om et robust modsvar til Vladimir Putin.

Alex Ahrendtsen: Statsministeren er også pressens minister. Jeg har svært ved at finde ud af, hvad der er op og ned i Matilde Kimer-sagen. Vi fik en orientering af udenrigsministeren i går, og det blev jeg ikke meget klogere af. Kan statsministeren oplyse yderligere? Er man stadig i kontakt med Ukraine?

Statsministeren: Det er vist uden for denne dagsorden. Jeg henviser til udenrigsministeren. Men det er klart, at det er afgørende at sikre den frie presses mulighed for at arbejde – også i et kriseområde.

Energi

Statsministeren: Energi og økonomi fylder meget i den europæiske diskussion. På energiområdet er vi nået langt. Der er enighed om at se åbent på de løsninger, der kan afbøde krisens mest alvorlige konsekvenser for europæerne, uden at vi sætter forsyningssikkerheden og den grønne omstilling over styr.

På mødet i Det Europæiske Råd opfordrede vi energiministrene til at nå til enighed om en række forslag, herunder en priskorrektionsmekanisme for gashandel, og der blev fundet enighed på energiministrenes møde i mandags.

Paradigmeskifte i den globale økonomi

Statsministeren: Vi befinder os i en ny global virkelighed. Vi har befundet os i et Europa med en åben, fri økonomi gennem en årrække. Det blev først under pandemien, vi oplevede, at vi ikke havde værnemidler til at passe på vores egne befolkninger i starten, og nu mangler der mange vigtige led i produktionen og i forsyningskæderne. Det, der engang alene var handel, produktion og industri, er nu også sikkerhedspolitik. Derfor er det nødvendigt, at vi i de kommende år kigger med nye øjne på industripolitik. Hvad er konkurrence i en ny global virkelighed? Hvad betyder det for statsstøtteregler og understøttelse af egen produktion? Det er et reelt paradigmeskifte i den globale økonomi og i den europæiske diskussion.

Diskussionen er aktualiseret af, at amerikanerne har vedtaget Inflation Reduction Act (IRA). Det er positivt, at den amerikanske administration tjekker ind i den grønne omstilling og understøtter produktionen. Det rummer muligheder for danske og europæiske virksomheder, men vi risikerer også, at investeringer og produktion bliver trukket væk fra Europa. I mine øjne er det afgørende, at amerikanerne og europæerne altid går sammen. Der er behov for at bruge tid på at diskutere, hvordan vi sikrer, at et eventuelt paradigmeskifte foregår i samspil med amerikanerne og ikke i et modspil.

Konkret har Det Europæiske Råd bedt Kommissionen om i januar 2023 at analysere og fremlægge forslag, der på kort sigt skal gøre Europa mere konkurrencedygtig. Kommissionen er også blevet bedt om at udarbejde en langsigtet strategi for, hvordan vi øger konkurrenceevnen og produktiviteten.

Det er en diskussion, vi kommer til at vende tilbage til igen og igen.

Kim Valentin: Frankrig og Tyskland udfordrede statsstøttereglerne som en reaktion på IRA. Var der tale om, at man generelt skulle udfordre statsstøttereglerne?

Statsministeren: Det er til diskussion nu. Paradigmet har igennem mange år været, at vi var imod statsstøtte, da det var konkurrenceforvridende. Det er klart, at vi kommer til at se på det med andre øjne, hvis vi pludselig skal producere noget, som vi ikke tidligere selv har produceret. Der vil selvfølgelig altid være nogle, der forfægter nationale synspunkter, som ikke har noget med den nye globale virkelighed at gøre, men som bare er en gentagelse af, hvad man altid har ment. Kommissionen er nu i gang med at analysere statsstøttereglerne, og på baggrund af det skal der være en diskussion.

Forholdet til vores sydlige naboland

Statsministeren: Vi ønsker et øget samarbejde om den grønne omstilling, klima, energiomstilling og fødevarerikkerhed, som nok er en af de største konflikter mellem det, man kalder det globale syd og det globale nord. Hvordan sikrer vi, der er fødevarer nok? Bekæmpelse af terror og illegal migration er andre vigtige diskussionsemner inden for denne dagsorden.

Flygtninge og migration

Statsministeren: Emnet bliver centralt på et ekstraordinært topmøde i februar 2023. Jeg er dybt bekymret over det stigende antal flygtninge, der ankommer via Balkanruten. Vi står over for noget, der minder om det, vi så for nogle år siden i Europa – altså at alt for mange mennesker kommer hertil på én gang.

I kender den nye danske regerings holdning til, at vi skal have et nyt asylsystem. Derfor har jeg tænkt mig at engagere mig i denne diskussion på mødet i februar.

Alex Ahrendtsen: Ligesom statsministeren er jeg dybt bekymret for det stigende antal flygtninge. Jeg er enig i analysen – vi kommer sandsynligvis til at genopleve, hvad der skete i 2015. Derfor er det også rigtigt, at man forsøger at skubbe asylbehandlingen uden for Europa. Det er bare ikke nok. Er det ikke på tide, at vi begynder at anvende pushbacks? Og at statsministeren og Danmark forsøger at overbevise de øvrige partnere i EU om, at pushback er det eneste, der får disse flygtningestrømme til at standse?

Statsministeren: Meget har heldigvis ændret sig i den europæiske diskussion. Vi diskuterede bl.a. på mødet, hvordan vi sikrer, at den ydre grænse rent faktisk er en ydre grænse. Jeg er fortaler for, at resten af EU er med til at understøtte, at den ydre grænse er virksom, eksempelvis ved at opføre en fysisk grænse. Frontex er blevet understøttet mere igennem de senere år, end vi har set tidligere. Det kommer vi også til at vende tilbage til.

Alex Ahrendtsen: Jeg er glad for, at statsministeren vil styrke de ydre grænser. Det er afgørende for, at vi også kan sikre Danmark. Men statsministeren svarede ikke på spørgsmålet om pushback. Vil regeringen arbejde for, at vi kan anvende pushback i Europa for at forhindre disse voldsomme migrantstrømme?

Statsministeren: Vi skal overholde de internationale regler – det siger sig selv. Det skal vi ved alle grænser i Europa. Så det kommer an på, hvordan spørgsmålet skal forstås. Inden for de internationale regler er det klart, at flygtninge, som ikke skal have vores beskyttelse, fordi de ikke har et beskyttelsesbehov, skal rejse tilbage. Det er derfor, at denne regering er fortaler for et nyt asylsystem, så vi ikke modtager så mange flygtninge, som vi gør i dag.

Alex Ahrendtsen: Hvis jeg forstod det rigtigt, vil regeringen støtte pushbacks, hvis det kan indeholdes inden for de eksisterende internationale regler og konventioner. Er det korrekt?

Statsministeren: Vi skal styrke de ydre grænser, sikre effektiv hjemsendelse og overholde de internationale regler. På sigt skal vi have et nyt asylsystem.

Alex Ahrendtsen: Jeg kan forstå, at statsministeren ikke kan gå længere, og det har jeg fuld forståelse for. Jeg mener, at man bør drøfte det internt i regeringen.

Bosnien-Hercegovina

Statsministeren: Jeg vil bekræfte, at Bosnien-Hercegovina nu får kandidatstatus. Det er i mine øjne afgørende, at vi holder Balkanlandene – Ukraine, Moldova, Georgien og den del af vores nabo-region – så tæt på Europa som overhovedet muligt. Derfor er det vigtigt at fortsætte den positive dialog.

Mødet sluttede kl. 9.53.